

คู่มือการปฏิบัติงาน ด้านการเงิน การบัญชี ของสถานศึกษา

หน่วยตรวจสอบภายในและกลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระเกษ เขต 4
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

คู่มือปฏิบัติงานด้านการเงินการบัญชีของสถานศึกษา จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ให้เป็นไปในแนวทางและมาตรฐานเดียวกัน โดยมีการทบทวน วิเคราะห์กระบวนการปฏิบัติงานด้านการเงินการบัญชีของสถานศึกษา และพัฒนาคู่มือการปฏิบัติงานให้มีความสมบูรณ์ ทันสมัย เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเนื้อหาสาระประกอบด้วย การปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมการเงินของหน่วยงานย่อย พ.ศ. 2544 การควบคุมด้านการเงินการบัญชี การรับเงินของสถานศึกษา โดยสังเขป

คู่มือปฏิบัติงานด้านการเงินการบัญชีของสถานศึกษาเล่มนี้ มีการอ้างอิงกฎหมาย ระเบียบ แนวปฏิบัติ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ตลอดจนแสดงกระบวนการในการปฏิบัติงานที่เป็นขั้นเป็นตอน โดยจัดทำแบบฟอร์มทะเบียน และรายงานต่าง ๆ สำหรับให้เจ้าหน้าที่การเงิน และเจ้าหน้าที่บัญชี สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล อันจะส่งเสริมให้การปฏิบัติงานมีความเข้มแข็ง มีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับแนวทางการบริหารจัดการที่ดี (Good Governance)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ขอขอบคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ที่ได้ให้ความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคู่มือปฏิบัติงานดังกล่าว โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(นายเสนีย์ เรืองฤทธิ์ราวี)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

มิถุนายน 2563

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา	
ขอช่วยในการบริหารการเงินในโรงเรียน	1
งบประมาณของสถานศึกษา	2
1. เงินงบประมาณ	2
1.1 รายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ	2
1.2 รายจ่ายงบกลาง	2
2. เงินรายได้แผ่นดิน	3
● แนวทางการดำเนินงาน	3
● การนำส่งเงินรายได้แผ่นดิน	3
3. เงินนอกงบประมาณ	3
3.1 เงินอุดหนุนทั่วไป	4
1 เงินสนับสนุนการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา	4
2 เงินสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน	4
3.2 เงินบริจาค	5
● การรับเงินบริจาค	5
● หลักเกณฑ์การรับบริจาค	5
3.3 เงินรายได้สถานศึกษา	6
3.3.1 บรรดาเงินรายได้	6
3.3.2 ผลประโยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ	6
3.3.3 เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อ, การจ้าง	6
3.3.4 เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาลาศึกษาต่อ	6
3.3.5 เงินหรือผลประโยชน์อื่นที่สถานศึกษารับไว้เป็น กรรมสิทธิ์	6
3.3.6 ค่าขายแบบรูปราชการ	6

(ต่อ)

สารบัญ

	หน้า
3.3.7 เงินค่าขายทรัพย์สินของสถานศึกษาที่มาจากเงินนอกงบประมาณ	7
3.3.8 เงินหลักประกันสัญญา	7
การเก็บเงินรายได้สถานศึกษา	7
การเก็บรักษาเงินรายได้สถานศึกษา	7
การมอบอำนาจเกี่ยวกับเงินรายได้สถานศึกษา	8
การก่อกำหนดผูกพันและหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงิน	8
การควบคุมเงินรายได้สถานศึกษา	9
3.4 เงินภาษี หัก ณ ที่จ่าย	10
3.5 เงินลูกเสือ	10
3.6 เงินเนตรนารี	10
3.7 เงินยุวกาชาด	11
3.8 เงินประกันสัญญา	11
บทที่ 2 เงินอุดหนุนโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
การจัดสรรงบประมาณ	13
การควบคุมเงินอุดหนุน	14
การบริหารเงินของสถานศึกษา	14
1. การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	14
2. แนวทางการใช้จ่ายเงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา	17
2.1 รายการค่าจัดการเรียนการสอน	
2.1.1 เงินอุดหนุนรายหัว	17
2.1.2 เงินอุดหนุนปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนยากจน	18
2.1.3 เงินอุดหนุนรายการค่าเครื่องแบบลูกเสือ เนตรนารี	19
ยุวกาชาด	
2.2 รายการค่าหนังสือเรียน	19
2.3 รายการค่าอุปกรณ์การเรียน	22

(ต่อ)

สารบัญ

	หน้า
2.4 รายการค่าเครื่องแบบนักเรียน	23
2.5 รายการค่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	23
บทที่ 3 ค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ	
ความหมาย	28
ประเภทการจัดฝึกอบรม	29
1. การฝึกอบรมประเภท ก	29
2. การฝึกอบรมประเภท ข	29
3. การฝึกอบรมบุคคลภายนอก	29
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม	29
บุคคลที่จะเบิกค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม	29
การเทียบตำแหน่ง	29
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม จำนวน 15 รายการ	30
ค่าใช้จ่ายของผู้เข้ารับการฝึกอบรม	32
บทที่ 4 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ	
ผู้มีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ	37
1. การเดินทางไปราชการชั่วคราว	37
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปชั่วคราว	37
ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางไปราชการ	38
ค่าเช่าที่พัก	39
ค่าพาหนะ	42
● พาหนะรับจ้าง	42
● พาหนะประจำทาง	43
● พาหนะส่วนตัว	44
ค่าใช้จ่ายอื่น	45
2. การเดินทางไปราชการประจำ	45
ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางไปราชการ	45

(ต่อ)

สารบัญ

	หน้า
ผู้มีสิทธิเบิก	45
หลักเกณฑ์การเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการประจำ	46
อัตราค่าขนย้ายสิ่งของส่วนตัวในการเดินทางไปราชการประจำ	47
3. การเดินทางกลับภูมิลำเนา	47
ความหมาย	47
ตารางการเทียบตำแหน่งบุคคลภายนอก	48
บทที่ 5 การควบคุมการเงินของสถานศึกษา ตามระบบการควบคุมการเงินของ หน่วยงานย่อย พ.ศ. 2544	
คำนิยาม	51
วัตถุประสงค์	51
ประโยชน์	51
ขอบเขตความรับผิดชอบด้านการเงินของสถานศึกษา	51
กระบวนการปฏิบัติงานการเงินของสถานศึกษา	52
ข้อกำหนดในการรับเงิน	53
ข้อกำหนดในการจ่ายเงิน	53
ข้อกำหนดในการเก็บรักษาเงิน	54
ข้อกำหนดในการควบคุมและตรวจสอบ	55
ข้อกำหนดในการจัดทำรายงานและส่งรายงาน	55
เอกสาร/หลักฐาน ที่ใช้ในการประกอบการบันทึกรายการ	55
1.เอกสารด้านรับ	56
2.เอกสารด้านจ่าย	56
ทะเบียนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	56
รายงานทางการเงิน	57
การควบคุมด้านการเงินการบัญชี	58
1. การรับจ่ายเงินของสถานศึกษา	58
2. การเก็บรักษาเงินของสถานศึกษา	59

(ต่อ)

สารบัญ

	หน้า
1. การปฏิบัติงานและการบันทึกรายการในทะเบียนต่างๆ	60
2. การจัดเก็บหลักฐานการจ่าย	62
3. การตรวจสอบรับจ่ายเงินประจำวัน	63
4. การควบคุมใบเสร็จรับเงิน	64
5. การจัดทำรายงานทางการเงิน	65
บทที่ 6 แบบฟอร์มการปฏิบัติงานด้านการเงินการบัญชีของสถานศึกษา	
เอกสารหมายเลข 1-55	47
บทที่ 7 กรณีศึกษา	132
บรรณานุกรม	ก 1-ก 3
คณะทำงาน	ข 1

บรรณานุกรม